

Таажжуб

Жалолдин Румий "Ё аслинг каби кўрин, ё кўринганинг каби бўл", деган фикрни инсонга нисбатан айтган бўлса-да, бу ҳикматни Хивадаги архитектура ёдгорликларидан бирига тавсиф бериш асосида келтириб ўтсак, хато бўлмас.

Кундан-кунга нураб бораётган тарихий обида

Кўринишини томоша қилиш истагидаги водийлик ҳамюртимиз оила аъзолари билан Хива саёҳатига йўл олади. Ичан қалъадан 11 километр Шарқда, Янгиарқ йўли бўйида жойлашган "Чодра ҳовли"нинг бугунги ҳолатини кўриб ҳафсаласи пир бўлган меҳмон мутасаддиларнинг моддий маданий меросга муносабатидан қаттиқ ранжиди.

ган ушбу архитектура ёдгорлиги Маданият вазирлигининг тегишли буйруғига асосан моддий маданий мерос объеклари давлат рўйхатига киритилган.

ЁХУД «ЧОДРА ҲОВЛИ» ҚАЧОН КЎРГАЗМАДА «КЎРИНГАНИ» КАБИ БЎЛАДИ?

Шу ўринда мутасаддилар бир саволимиз бор. Ушбу халқаро анжуман иштирокчилари орасида "Чодра ҳовли" ҳақида кўргазмадаги декорация ёки ижтимоий тармоқлардаги реклама роликлари орқали муайян тасаввурга эга ва ёдгорликни асл ҳолида томоша қилиш истагидаги меҳмонлар бўлса, уларга аждодларимиздан қолган бебаҳо мерос бугунгидай абгор ҳолида кўрсатиладими?

Одильбек ОДАМБОВЕВ («Халқ сўзи»).

Саёт кишлоғидаги ушбу тарихий обиданинг реал воқеликдаги ҳолати кўргазмада кўрингани каби жозибадорми?

Анжуман таассуротларидан тўлқинланиб, макети жуда ҳайратланарли обиданинг асл

Молия муассасаларида

Тадбиркорлик — иқтисодий таянчи, одамларни иш билан таъминловчи ва даромадни оширувчи муҳим манба. Шундай экан, нима учун мазкур соҳага эътибор қаратилмаслиги, соҳа вакиллари қўллаб-қувватланмаслиги керак?

ТАДБИРКОРЛИКНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШДА ТАНАФФУС БЎЛМАЙДИ

Кувонарлиси, юртимизда тадбиркорларнинг бундай қудратга эга эканлиги аллақачон англаб етилган ва уларнинг эркин ишлашлари учун барча шарт-шароит яратиб берилмоқда. Рағбат кўрсатилиб, турли имтиёзлар тақдим этиляпти. Мазкур жараёнда молия муассасалари фаол қатнашаётгани эса янада диққатга сазовор.

Энг асосийси, маҳаллалардаги агентлар лойиҳаларнинг бажарилишидан маънафатдор шахсга айланади, яъни уларнинг ташаббуси билан амалга оширилган ҳар бир муваффақиятли бизнес лойиҳа учун банк томонидан бонус тарихида мукофот пули тўлаб борилади.

Банк томонидан тадбиркорлик фаолиятини ташкил қилиш истагида бўлган барча ишсиз ўғил-қизларнинг банк кредитига бўлган эҳтиёжини ўз вақтида қондириш чоралари бундан кейин устувор вазифа сифатида кўриб борилади. Жорий йилда ёшларга ўз бизнесларини йўлга қўйишлари учун 1,4 триллион сўм имтиёзли кредитлар ажратиш режалаштирилган шундан далолат беради. Муҳими, уларнинг манбаси аниқ.

Юртимизда тадбиркорлик соҳасининг кенг қўллаб-қувватланаётгани ички бозорни турфа маҳсулотлар билан бойитиш ва одамлар бандлигини таъминлашда айни мудио бўлмоқда. Мазкур жараёнда молия муассасаларининг фаол иштироки эса ишбилармонларга ҳар томонлама қўл келаётир.

Ишлаб чиқариш ҳажми ва экспорт салоҳияти ошмоқда

Бунда «Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки» АЖнинг муносиб ҳиссаси бор.

Хусусан, "Alviero" корхонаси бир неча йиллардан буён "Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки" АЖ билан ҳамкорлик қилиб кам бўлаётгани йўқ. 2011 йилда ташкил этилиб, 2011 йилдан бошлаб хушбўй атир совуни ва суюқ совун ишлаб чиқаришни йўлга қўйган корхона маҳсулотлари аллақачон харидорлар ва истеъмолчилар эътиборига тушиб улгурди.

Корхонада ишлаб чиқариш ҳажми йилдан-йилга ошиб, маҳсулот турлари

ҳам янгиланаётгани диққатга сазовор. Муҳими, бунинг натижасида ҳар йили 30 га яқин янги иш ўринлари яратилляпти.

тир. Жумладан, банк томонидан ажратилган 300 миң АҚШ доллари ва 3 миллиард сўм миқдоридagi маблағ эвазига зарур хом ашё харид қилинди.

содий зона (ЭИЗ) иштирокчиси мақмолга эга бўлди. Аниқ белгиланган режалар асосида иш юритилаётгани боис экспорт салоҳияти тобора юксалмоқда. Яъни жамоа ўтган йили 1 277 610,00 АҚШ долларилик экспорт амалиётини бажарди.

Хизматлар лицензияланган.

Халқ сўзи Народное слово. МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Кенгаши, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Кенгаши.

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТОВ. 2020 йил 25 мартда Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлигида 0001-рақам билан рўйхатга олинган. Нашр индекси — 229. Буюртма Г — 248. 30 938 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2. Баҳоиси келишилган нархда.

Ташрифта келган қўғазлар тақрир қилинмайди ва муаллифга қайтарилмайди. Газетанинг етказиб берилиши учун обунани расмийлаштирган ташкилот жавобгар. Газета ташрифт компьютер марказида терилди ҳамда оператор А. Исмаилов томонидан саҳифаланди.

Мутлақ шахсий фикр. Бугун мамлакатимизда ишсиз ёшларга бир гектардан ажратиш борасидаги ишлар кизгин паллага кирган. Эртасини ўйлаган оила борки, имкон борида тезроқ ҳаракат қилиб, таъбир жоиз бўлса, ўзини ўтга, чўққа ураётир. Бироқ ораимизда "Берсин-чи, ерни, ўшанда қўрамиз" ёки "Емон ерни олмаيمان", дея иш бошламасданқо турли хаёлга бориб ўтирганлар ҳам йўқ эмас.

БИР ГЕКТАР ЕР ТАШВИШИ

Нима деймиз, элчилик-да! Эл ичида ҳар турли одам бор. Назаримда, бу ҳолатга кўникиш лозимдай. Чунки одам ўз-ўзидан камдаромадли, ноҳор, ишсиз бўлиб қолмайди. Агар оиласи кенгайиб, даромади етмаётган оила бўлса-ку, тушунарли. Аммо шунақа "азаматлар" ҳам борки, индамасанга "олма пиш, оғзимга туш", деб ётаверадди.

Гапнинг пўсткаласини айтганда эса, бизда ташландик ерлар етарли. Бунақа ерлар йиллар давомида фермер алмашавериби, ундан бунга ўтавериби, шароити қийинлашиб, абгор ҳолга келиб қолган. Аксарият ҳолларда ер тузувчи 20 одамни битта шунақа майдонга бошлаб борса, ернинг аҳолини кўриб, кўрқиб кетишинг турган гап — қаровсизлик оқибатида ёввойи ўсимлик далани босиб кетган, улар ўзлаштириш, ёввойи ўт-ўланлардан тозалаш, кейин ҳайдашга тайёрлаш кўп меҳнат, машаққат, маблағ талаб қилиши аниқ.

Одатда, кейинги икки-уч йил ичида ер шароитига қараб, суви ўртача, макка, полиз, қовоқ ва шунга ўхшаш нарслар экса бўладиган майдоннинг ҳар бир гектари ўртача тўрт миллион сўмдан сотилди. Пиёз экиладиган, ери тоза, суви бемалол майдонлар эса ўртача сажиз миллион сўмга пулланди. Аммо унутманг, пули аввалдан берилди!

Бу тоифа одамлар неча йиллардан бери шу тахлит тирикчилик қилиб келади. Уларнинг киссаларида ҳаммаша пул тайёр туради. Бундайлар учун "камдаромадли, ишсиз одамга бир гектардан ер ажратилиши" айни мудио.

Улар чўнтагига пулини солиб, машинасига тўртта камдаромадлини ўтиргизиб, ҳоқимликка боради. Фалон жойдан ер бериларкан, деган гапни айтишчи ҳаммо тўрттовлонни олиб, далага боради, ер шароитини ўрганади, ер тузувчи билан келишади.

Хуллас, бунақа деҳқонлар билан келишини ҳам уддалай олманг камдаромадли, ўз номи билан фуқаро — ер шароитидан ранжиб, нима қилишини билмай турганда уларга ўша "удабуронлар" тоифаси рўнақа бўлади ва ўз хизматларини тақлиф этади: ерни олсан, эга бўлиб турасан, мен ерни текислаيمان, ҳайдаيمان, экишга тайёрлаيمان, экман, шундан сўнг сенинг бир гектарингга фалон сўм... Албатта, бундай ерлар фермер ерига нисбатан арзон. Иш биттандан сўнг камдаромадли оила вақилига арзимас пул беради — аввалбошдан бир оз ранжиб турган одам шу пул унганига ҳам шукр қилиб, яна уйига равона бўлади...

Рост-да, бунақа ташландик ерни ишга туширишинг ўзи бўладими — салмоқлигина маблағ талаб этса! Камдаромадли оила эса ўз номи билан камдаромадли — унинг пули йўқ. Устига-устак, эртага ҳосил олишга умид қила олмайдиган ер учун бирөөвдан қарз олиб, иш бошлашга ўқуви ҳам, хоҳиши ҳам йўқ. Қолаверса, бунақаларга қар берадиган одамни топши ҳам мушкул. Шу сабабли ерни олган захоти пуллаб... деганларидек...

Хисоб-китоб қилсак, ростдан ҳам ерни ишга тушириш, ҳайдаш, экиш, ўғитлаш, сугориш, ҳосилни йиғиб-териб олиш осон эмас. Бир гектарни ҳайдашга тайёрлаш учун, дейлик, бола-чака билан ёппасига ердаги ўт-ўланларни чопдик, йиғдик, бир жойга уйиб, ёқиб юбордик. Энди уни ҳайдаш осон эмас. Битта трактор келиб ҳайдаши 200 — 300 миң сўм. 30 — 35 литр дизель ёнилғиси ҳам талаб этилади. Дизель ёнилғисининг 1 литри 6000 — 9000 сўмгача. Ўртача 200 миң сўмлик ёнилғи ҳам ўзингиз олиб беришингизга тўғри келади. Демак, бунинг учун ўрта ҳисобда 500 миң сўм керак бўлади.

Ерни ташландик, дея таъкидладик, демак, ерни текислаш лозим. Агар техника тополсак, унга ҳам 10 литр дизель ёнилғиси билан 200 — 300 миң сўм берилади. Боронга ҳам шунча пул. Хуллас, ерни ҳайдаб, экишга тайёрлаш бир миллион сўмга айланаётир.

Ана энди экишга ўтаверсак ҳам бўлаверди. Қовун, қовоқ эккан бўлсак, техникада жўяқ олиш зарур. Уруғлиқнинг яхшиси қиммат, аммо ўша қиммат уруғ керак бўлади. Жўяқ оладиган техника ҳам фалон пул талаб қиладди. Хуллас, шу жараёнга ҳам харажат — бир ярим миллион сўмга етиб қўяди.

«ХАЛҚ СЎЗИ» ЭЪЛОНЛАР КАБУЛ ҚИЛИНАДИ. 9.00 дан 18.00 гача 71-232-10-63, 71-232-11-15. E-mail: reklamaxs@mail.ru reklama@xs.uz

Халқ сўзи Народное слово. ТЕЛЕФОНЛАР: Девонхона 71-233-52-55; Котибият 71-233-10-28; Эълонлар 71-232-11-15. «Шарқ» наشريёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: Буюк Турон кўчаси, 41. ЎЗА яқуни — 23.40 Топширилди — 00.50 1 2 3 4 5 6